

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Eitt tak fyri mannarættindi

Amnesty International, Føroya deild fer 19. februar at skipa fyri Kinakvöldi í Miðlahúsinum í Vágshotni, har tað fer at verða víst á mannarættindabrot í hesum landi. Felagsskapurin hevur fyrr í tíðindaskrivi víst á mannarættindabrot, sum verða fram í Kina, ið skjótt skal hýsa olympisku leikunum. Orðaskiftið um mannarættindini í hesum stóra landi hevur av álvara tikið seg upp í hesum sambandi og hava mong tosað um at boykotta leikirnar, um ikki myndugleikarnir gera nakað fyri at betra um mannarættindini.. Í grannalondum okkara verður talað um tiltøk og hava eitt nú fleiri danskir fólkatingslimir kunngjørt, at teir boykotta leikirnar. Alt fleiri krevja, at danski krúnprinsurin skal halda seg burtur, onnur krevja, at hann skal fara til Beijing, men at hann skal mótmæla brotini á mannarættindi í vertslandinum.

Amnesty er ídnasti felagskapur at gera vart við støðuna í Kina. A.I. hevur síðani tað var kunngjørt, at Olympisku leikirnir skulu haldast í Kina, lagt trýst á kinesisku myndugleikarnar og Altjóða Olympisku nevndina um at betra um mannarættindastøðuna. Felagsskapurin hevur í hesum sambandi gjørt fleiri frágreiðingar um framhaldandi mannarættindabrotini í Kina. Felagsskapurin ger vart við, at mannarættindi og virðing fyri tí einstaka eru grundarsteinar undir leikunum. Altjóða Olympiska nevndin hevur tí skyldu til at minna kinesisku myndugleikarnar á at liva upp til Olympisku samtyktirnar.

Amnesty vísir á, at hóast batar eru at hóma á nøkrum økjum, eru enn nógvir trupulleikar. Kinesisku myndugleikarnir eru til dømis farnir í gongd við at “rudda” Beijing áðrenn leikirnar og hetta hevur við sær, at biddarar og heimleys verða dømd til “enduruppaling gjøgnum arbeiði”. Afturat hesum kemur, at stór fjøld av sonevndum “migration workers” verða ríknir úr høvðusstaðnum, meðan leikirnir eru. Hesir arbeiðsmenn, ið uppihalda týðandi pørtum av eitt nú byggivinnuni, búgva undir sera vánaligum umstøðum, eru illa løntir og sleppa ikki at flyta bústað til høvuðstaðin. Teir hava sostatt familjuna eftir á landsbygd og sleppa ofta bert at vitja heima einferð um árið. Hesir arbeiðarar fáa sostatt fíggarligan miss, umframt at vera fyri mannminkandi viðferð. Hetta er serstakliga andstyggiligt, tá hugsað verður um, at hesir menn hava bygt flestu olympisku verkølginu og hotellini.

Alt hetta eru álvarslig mannarættindabrot, ið - um tey sleppa at halda áfram - oyðileggja umdømið hjá bæði Olympisku leikunum og hjá Kina. Kinesisku myndugleikarnir skulu skunda sær at bøta um støðuna, um teir skula liva upp til lyftini, ið teir góvu, tá søkt varð um leikirnar og demokratiski heimurin hevur her eitt gott høvi at taka eitt tak fyri mannarættindini.. Tiltakið í Miðlahúsið fer at varpa ljós á nakað av hesum.

Socialurin

Føroya Banki - ein fúl skomm fyri nýggju eigararnar av bankanum

EYÐFINN LAMHAUGE

Hoyvik

Tað var syndarligt at síggja ein av stjórunum í Føroya Banka standa í Sjónnvarpinum og ’hella vatn út úr oyrunum’ tí annað kundi hetta valla kallast. Tann eina umberingin fyri og onnur eftir.

Hann segði seg harmast støðuna fólk vóru komin í. Men hví eru fólk komin í hesa støðu? Jú um Føroya Banki ikki hevði verið so djúpt vavdur inn í hesa byggiaetlan, og fólk tí høvdu álit á henni, so høvdu tey flestu helst havt tikið seg út, longu tá fyrra leiðslan var sett frá, og tá hevði skaðin bara verið hálvur.

Bankastjórin førdi fram, at Føroya Banki bara figgjaði og annars einki hevði við byggingina at gera og samanlíknaði hetta eisini við, tá ein byggir eini sethús, tí tá er eigarin byggiharri og hevur ábyrgdina.

Eg rokni við, at tey flestu, hóast tey eru amatørar, hava betri eftirlit við byggingini av sínum húsum, enn hesin stóri ”professionelli” bankin,

sum hevur átakið sær at figgja eina byggiaetlan fyri 150-200 mió., hevur havt av hesi byggiaetlan.

Hví, ella hevur bankin ikki alla tíðina fylgt við, um nýtslan av peningi svarar til tað arbeiði, sum er gjørt?

Bankastjórin legði eisini ein stóran part av skuldini ein kláraðu sína uppgávu. Men hevur bankin, áðrenn hann fer undir at figgja eina so stóra byggiaetlan, ikki syrgt fyri at kanna undirveitarar, og um neyðugt krevja trygd fyri, at hesir klára at gera arbeiðið liðugt á ein nøktandi hátt?

Her eru eisini fleiri onnur sera løgin ting. Tá bankin setir fyrru leiðsluna frá, veit hann tá ikki hvussu støðan er? Hevur hann ikki longu tá gjørt eina djúptøkna kanning av figgjarviðurskiftunum, ella er nøkur onnur orsök til at leiðslan verður skift?

Hvussu ber tað til, at bankin letur nakrar eigarar flyta inn í desember fyri tann avtalaða prisin, tá hann veit, at nógvir pengar koma at mangla i?, meðan onnur ein mánað seinni skulu gjalda 250 tús. meira.

Var hetta ikki ein felags

byggiaetlan? Og áttu so ikki øll at verði viðfarin líka?

Eg nokti at trúgva, at Føroya Banki nústani hevur finnið útav, at tað mangla 10-20 mió. í. Og um hann ikki hevði villeitt fólk, so kundu tey longu havt trekt seg út seinasta summer og spart hópin av rentum, og haraftur-at tá fari í gongd við at funni aðrar bústaðarloysnir.

Bankastjórin segði eisini, at hann metti tað vera skilabest, at lata sama sakførara halda fram, tí hann kendi alt byggi-málið. Ja, tað er so rimiligt, at hann sum hevur staðið í fremstu røð undir allar byggigøl-uni,líka frá at fyrsti sáttmálin bleiv skrivaður og til ídag, sleppur at halda áfram. Men at hesin kemur sær, tað skilji eg ikki, ein skal vera meira enn óforskammaður. Hetta man vera tað, ið tey kalla ’typiskt føroyskt’.

Bankastjórin segði, at Føroya Banki hevði gjørt eina bjargingarætlan – hvønn man henda bjargingarætlan fyrst og fremst vera ætlað til?, neyvnan keyparunum av íbúðunum Undir Grásteini.

Landspolitikkarar hava nú í longri tíð tosa um alternativar íbúðarloysnir og minni

íbúðir, men tá ein so stóruur banki sum Føroya Banki ikki klárar at stýra figgingini av einari slíkari byggiaetlan. Hvussu skal nakar so fram-yvir hava álit og tora at skriva undir byggisáttmálar, tá tað snýr seg um størri byggiaetlanir. Hevði tað ikki verið eitt hugskot, at lands-mynduleikarnir fóru inn og kannaðu eina byggiaetlan sum hesa, og funnu útav, hví tað altið gongur galið, tá størri byggiaetlanir verða gjørdar í Føroyum, og ósek fólk tí verða drigin út á sjógv. Og so evtl. gjørt reglur sum vardu keypararnar.

Um nakað í øllum hesum er ólógligt veit eg ikki, men tað kann ikki svitast, at moralskt og sømuligt er tað langt av leið, tá hesin stóri bankin turkar sín ódugnaskap uppá onnur, sum ongan möguleika hava havt at fylgt við byggi- og figgjargongdini undir hesi stóru byggingini.

Men eftir íbúðargøluna Undir Grásteini, kann í hvussu so staðfestast, at bæði Føroya Banki og hansara sakførari so dyggiliga hava víst øllum Føroya Fólki, sín ódugnaskap.

Smyril slapp ikki at bryggju

Nógvi vindurin bar við sær, at skiparin á Smyrli helt tað ikki vera ráðiligt at leggja at bryggju í Havn

SAMFERÐSLA

Jákup Mørk

jakup@socialurin.fo

Smyril var annars farin úr Suðuroy sum vant klokkan 7 í morgun, men sum veðrið

versnaði, gjørdist tað vónleyst at leggja at bryggju í Havn.

- Vit fáa ikki gjørt so nógv annað í lýtuni. Skiparin metir, at tað er als ikki forsvarligt at leggja at bryggju í Havn, so vit vóna, at veðrið batnar út á seinnapartin, segði Bogi Mortensen, samferðsluleiðari hjá Strandferðsluni, við Rás2 í dag.

Um møguleikan at leggja

at bryggju aðrastaðni, segði Bogi, at tað málið høvdu teir ikki tikið avgerð um.

- Trupulleikin er jú eisini, at so nógvar avlýsingar eru hjá bygdaleiðum. Og tí hjálpir tað ikki ferða-fólkunum tað stóra, um vit skuldu lagt at aðrastaðni. Og ferðafólkini hava tað gott. Men tey verða so noydd at bíða nakað. Tað verður sagt frá betri veðri út á seinnapartin, so vón-

andi fer tað at halda, segði Bogi Mortensen.

Eisini rakti nógvi vindurin Sam og Teistan, sum avlýstu sínar ferðir. Teistin sigldi nakað óregluliga í morgun, men síðani varð støða tikin til, at siglingin varð steðgað.

Socialurin

Socialurin

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

jan@socialurin.fo

Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov

eirikur@socialurin.fo

Redaktiónsleiðari: Kári Mikkelsen

karim@socialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@socialurin.fo

Marknaðarleiðari: Gudny

Langgaard gudny@socialurin.fo

Birgir Waag Høgnesen birgir@socialurin.fo

Joan Abrahamsen joan@socialurin.fo

Henrietta Hammer henrietta@socialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@socialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@socialurin.fo

Snorri Brend snorri@socialurin.fo

Magnus Gunnarsson maggi@socialurin.fo

Rigmor Dam rigmor@socialurin.fo

Rólant Waag Dam rolant@socialurin.fo

Niels Uni Dam nielsuni@socialurin.fo

Leo Poulsen leo@socialurin.fo

Dorit Hansen dorit@socialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@socialurin.fo

Eydna Skaale eydnaskaale@socialurin.fo

Anna V. Ellingsgaard anna@socialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@socialurin.fo

Niels Mortensen niels@socialurin.fo

Kykmyndir:

Alvin Ellebye Andersen alvin@socialurin.fo

Socialurin í Norðoyggjum:

Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@socialurin.fo

Socialurin í Suðuroy:

tel. 375364 fax 375464

tel. 228814

e-post: aki@socialurin.fo

e-post: dagfinn@socialurin.fo

!!! Haldarar

sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 og boða frá, leygardag tó frá kl. 11.00-13.00

Blaðið verður prentað
mánadag-fríggjadag klokkan 13³⁰